

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Лиляна Иванова Първанова, д-р, член на научно жури
(Заповез № 298/15.02.2017 год., на Ректора на ТрУ – Ст.Згора)

Относно: Дисертационен труд за придобиване на ОНС „Доктор” по научна специалност „Патология на животните”, област на висшето образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, с автор асистент д-р Сашо Петков Събев, докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Вътрешни незаразни болести” при ВМФ на ТрУ – Ст.Загора.

Тема на дисертацията: „Кардиологични и параклинични изследвания при коне с нарушения в сърдечносъдовата дейност”.

Документи по процедурата: Всички необходими документи по процедурата за придобиване на ОНС „Доктор”, са изготвени и представени от кандидата съгласно изискванията на чл. 47 ал. 1 от ПРАСТрУ – Ст.Загора.

Актуалност на дисертацията: За пълноценна тренировъчна и състезателна дейност при спортните коне, главна роля заема оптималното функциониране на сърдечно съдовата система. Смущения в сърдечната дейност, комбинирани с нарушения в метаболитния профил на конете, могат да доведат в някои случаи и до елиминирането им от бъдеща състезателна дейност. Всичко това определя актуалността на темата на разглежданата дисертация в няколко направления: 1. Изясняване ролята на органичните и функционални смущения в сърдечно съдовата система за отклонения в добрата физическа кондиция на спортните коне. 2. Търсене и доказване на връзка между нарушен метаболизъм и хомеостаза на организма и сърдечно съдовите заболявания. 3. Отчитане ефективността от прилагане на съвременни диагностични методи за прецизна диагностика на сърдечните увреждания, тяхната адекватна профилактика и терапия.

Обем и структура на дисертационния труд: Дисертационният труд е написан на 252 стандартни машинописни страници, в които се включват следните раздели: Увод – 2 стр., Литературен обзор – 55 стр., Цел и задачи – 6 стр., Материали и методи – 10 стр., Резултати – 47 стр., Обсъждане – 38 стр., Изводи – 2 стр., Приноси – 1 стр., Препоръки

за практиката – 1 стр., Списък на публикациите свързани с дисертацията – 1 стр. и Литература – 42 стр. Материалът е добре написан, оформен и онагледен с 19 бр. таблици и 77 бр. фигури. По обем, структуриране и съотношение между отделните раздели, трудът отговаря на изискванията относно дисертация за ОНС „Доктор“.

Увод и литературен обзор: В увода и литературния обзор авторът добре е обосновал актуалността на темата, което сполучливо подчертава необходимостта от извършените проучвания. В литературния преглед изключително професионално са представени отделни аспекти на дискутираната тема. Това са прилаганите в световен мащаб нови диагностични технологии за детайлно изследване на отделни структури на сърцето и установяване на физиологични особености при конете, а така също и правилни подходи в клиничната и параклиничната диагностика на сълдечносъдовите заболявания при този вид животни. Цитираните 484 автори (4 на кирилица и 480 на латиница) са добре подбрани и правилно използвани от дисертанта, което разкрива и добрата му литературна осведоменост. Оценката ми за увода и литературния обзор е положителна.

Цел и задачи: Целта е ясно формулирана, отразяваща същността на проучванията. Поставените три основни задачи, с 5 бр. подзадачи, са добре обосновани и достатъчни за разработването на дисертационния труд и постигането на основната цел. Оценката ми за този раздел е висока.

Материал и методи: Разделът е добре структуриран. Подборът и съставянето на контролните и опитни групи коне е изпълнено правилно, съобразно изискванията при научно-експерименталните проучвания. Основна част от включените в разработването на дисертационния труд са пациенти на Клиниката за коне към ВМФ, ТрУ. Планираните кардиологични, патологоанатомични, патоморфологични, химичини и хематологични изследвания са извършени в съответните лаборатории на ВМФ, ТрУ. При 8 бр. коне изследванията са осъществени в Клиника за коне към Ветеринарния Университет в гр. Хановер, Германия. Статистическият анализ на данните от изследванията е извършен по система ANOVA. Оценката ми за раздела е висока.

Резултати и обсъждане: Този раздел включва 3 части. В първата част са представени и задълбочено интерпретирани преобладаващите по обем и насоченост изследвания на клиничния статус при коне с нарушения в сърдечносъдовата дейност, самостоятелно или в комбинация с други заболявания. Съпоставяйки резултатите от изследванията

по общи и специални клинични методи, добре е открито, че т.н. специални методи ехография и електрокардиография, позволяват по-голяма яснота относно причините за проява на сърдечносъдова недостатъчност при коне. Ехография в двуизмерен режим, цветен доплер и холтерова електрокардиография, авторът съвсем на място определя като важни клинични методи в сърдечносъдовата диагностика. Във втората част са обобщени данните от извършените в разработката параклинични изследвания. Авторът съвсем правилно определя като „промени с неспецифичен характер”, тези, установени при проследените хематологичен и рутинен биохимичен профил. Място на безусловно водещ диагностичен показател, указващ наличие на деструктивни процеси в миокарда, д-р Събев отдава на химичния кръвен показател Сърдечен Тропонин I. Резултатите от извършените патологоанатомични и патоморфологични изследвания на сърца от коне със симптоми на сърдечносъдови заболявания, но завършили фатално по време на разработката, са професионално представени и обсъдени на научно ниво в третата част на материала. Извършената вариационно-статистическа обработка и анализ на данните, както и умелото съпоставяне на собствените резултати с резултатите на други автори, работили в тази област, значително подобряват качеството на този раздел. Това ми дава основание да го оценя високо.

Изводи: Направени са 13 извода, представящи основните резултати и оценки от извършеното проучване. Те са добре формулирани, конкретни и ясни.

Приноси: Приемам за достатъчни изведените в дисертационният труд на д-р Събев 6 бр. оригинални и 2 бр. потвърдителни приноси. Може да се приеме, че те имат от една страна научно-теоретичен и от друга страна - практически приложим характер в областта на кардиологията при спортните конете.

Препоръки за практиката: Авторът е формулирал 5 бр. препоръки, които са целенасочени и определено полезни за правилен подход в диагностиката, профилактиката и лечението на сърдечносъдовите нарушения при коня.

Научни публикации: Във връзка с дисертацията са представени три публикации. Едната от статиите е самостоятелна, а водещ автор на всяка една е докторантът д-р Сашо Събев. И трите публикации са публикувани на английски език в научното списание Bulgarian Journal of Veterinary Medicine на ТрУ, Ст.Загора. И в този показател са спазени всички изисквания на Приложение 8.1 от ПРАСТрУ.

Личен принос на дисертанта: Личният принос на дисертанта при разработването и написването на дисертационния труд, както и на публикациите, свързани с него, е добре подчертан и убедително представен.

Заключение: Представеният дисертационен труд е актуален, методически издържан и задълбочен. Написан е в научен стил, резултатите са добре систематизирани, онагледени и интерпретирани. Изводите и приносите, произтичащи от разработката са значими, както за науката, така и за практиката. Всичко това ми дава основание да дам положителна оценка на разглеждания дисертационен труд и да препоръчам на членовете на научното жури да гласуват положително за присъждане на асистент д-р Сашо Петков Събев ОНС „доктор” в професионално направление Ветеринарна медицина 6.4.

23.03.2017 год.

Изготвил становището:

(доц. д-р Л. Първанова, д-р)